

3. s. i fasten 2013

Tekster: 5 mos 18,9-15; Ef 5,6-9; Luk 11,14-28

Salmer:

753 Gud, du, som lyset og dagen oplod

634 Du ved det nok, mit hjerte

652 Vor Herre! til dig må jeg ty

-

336 Vor Gud han er så fast en borg

192 Hil dig, Frelser og Forsoner, v. 7

369 Du, som gir os liv og gør os glade

Stumhed og fællesskab

Stumhed

Der er to vigtige pointer i evangeliet til i dag. Den ene er, at Jesus uddriver en stum dæmon. Den anden er, at han vil have os til at tage stilling.

Men først det med stumheden. Læg mærke til, at det er en **stum** dæmon, Jesus uddriver. For Jesus gør præcis, hvad der er brug for. At vi kan tale med hinanden. Han genopretter det fællesskab, som vi er skabt til at leve i og til at dele med hinanden.

For stumhed i livet er i grunden det værste: Er der total tavshed i f.eks. et ægteskab eller mellem søskende eller hvis vennerne ikke længere gider ringe eller kigge forbi, så er det ikke godt. Det ved vi. Jeg har i mit arbejde som præst mødt familier, hvor man ikke taler til hinanden længere. Der er simpelthen tavshed. Folk er blevet stumme. Og det er dæmonisk.

Tale er sølv, siger man – men tavshed er ikke altid guld – det kan være ganske forfærdeligt! Og det ved Jesus. Derfor uddriver han den stumme dæmon. For Jesus genopretter muligheden for fællesskabet, hver gang djævelen forsøger at lægge livet øde for os.

Tager vi Jesus på ordet, så kan vi være med til at uddrive dæmoner. Ikke ved voldsomme uddrivelsescener, men ved helt almindelige og medmenneskelige ord og gerninger:

Vi skal tale med dem, tomheden har ramt. Dem, der har mistet ægtefæller, dem der er syge, dem, for hvem livet har mistet mening. Vi kan gøre det helt enkelt ved gå hen til det unge menneske, der sidder alene eller til barnet, ingen gider lege med. Og tale med dem. Bryde tavsheden og dæmonien.

Da kan vi være med til at skabe små glimt af Guds rige midt blandt mennesker. For tavsheden og tomheden er dæmoniens grobund. Guds ord og samtalen er kilde

til Guds rige, menneskers fællesskab og til genoprettelse af liv. Og tør vi bruge den mund, vi har fået givet og de ører, vi har at høre med blandt mennesker, ja, så kan vi være med til at skabe små glimt af Guds rige lige her midt i blandt os!

Kampen mellem godt og ondt er vundet!

Og der er ingen grund til at lade være. Heller ikke selv om det kan koste livet. Men det kræver mod. Det kostede Jesus livet at holde fast i, at ordet og kærligheden til næsten er det, der skal bryde tavsheden og genetablere fællesskabet.

Selv på korset tilgiver han her i Lukasevangeliet sine bøddler i stedet for at dæmonisere dem. Selv der, hvor det var værst, bryder Guds rige frem med Jesus. Jesus viste os, at den bedste måde at undgå den onde på, er at være tro mod Gud. Igen og igen og til allersidst.

Det ville ingen af os kunne have gjort. Men han gjorde det. OG han gjorde det for sit elskede menneske. Jesus var ren, for kun han er, som Guds åbenbaring, god uden nogen form for ambivalens og tvetydighed. Han kunne som Guds søn skelne præcist mellem godt og ondt.

Men hos os er det hele blandet sammen: Vi kan ikke altid skelne klart mellem, hvad der er godt og hvad der er ondt. Vi er måske også lige som dem, der anklagede Jesus for at uddrive dæmonerne ved hjælp af dæmonernes fyrste.

De forsøgte jo at sætte selve Guds godhed på prøve. Men det lykkes dem ikke.

Tvært imod får de bare et svar fra en smilende og logisk argumenterende Jesus: "*Hvis det er ved Guds finger, jeg uddriver dæmonerne*", siger Jesus, "*så er Guds rige jo kommet til jer*" 😊

Man kan næsten se det humoristiske smil på Jesu læber, mens han leverer denne indlysende godhedens logik!

Ingen er neutral

En anden pointe i evangeliet er, at vi bliver nødt til at melde os ind i kampen. Enten er man for eller imod. For her kan man ikke være neutral.

Man kan ikke bare putte sig i sit fejede og pyntede hus og sætte sig foran fjernsynet og pege fingre ad alle de andre.

Eller for at bruge et andet billede på livet: Man kan ikke som menneske tro, at man bare kan sidde og være neutral i kommentatorboksen højt hævet over fodboldbanen og kommentere de andres liv og kamp på banen. For pointen er, at vi alle er medspillere. Det er lidt som Storm P siger: "Tilværelsen er i

virkeligheden nederdrægtig, men man har jo ikke andet end den”.

Jesus vil have os til at se, at livet og tilværelsen er uden magelige tilskuerpladser. Her er kun deltagere. Og vi bliver afkrævet at tage stilling.

Enten er man med, eller også er man imod, hører vi Jesus sige.

Enhver af os bliver afkrævet at tage stilling og handle. Og så kan det godt være, at vi fejler, **når** vi handler eller tager stilling.

Det gør vi utvivlsomt, lige som samtlige af Jesu disciple gjorde, da de alle forlod ham eller fornægtede ham, da han havde allermest brug for venner.

Vi er måske netop apostlen Peter, der både bekender Jesus som Guds søn og som fornægter Jesus. Vi er på mange måder som ham. Vi leverer både fair play og dårlig stil i vores omgang med livet.

Vi svindler ind imellem også med livet, spreder i stedet for at samle og løber bange bort som Peter og fornægter, når det gælder.

På evangelisk luthersk hedder det, at vi på samme tid er retfærdiggjorte og syndere.

Men vores glæde og håb og tro er, at selv vi, der svindler med livet, at vi bliver set på med milde og nådige øjne af livets Gud.

Og netop derfor kan vi kaste os ud i livet på samme måde som Gud i Kristus tog livet på sig.

Det er hele meningen med ordene både i dåben og i nadveren, når vi siger, at vi der får syndernes forladelse. Der får vi Guds tilgivelse. Igen og igen.

Som døbte er er vi ikke tomme huse. Her er der aldrig rigtig helt fejlet. For Kristus lever i os. Han har givet os hjerter, munde og hænder, som vi skal bruge som værn for det skabte menneskeliv, når dæmonerne tager over i vores og andres liv.

Og den gave skal vi bruge. Vi skal både tale og synge imod tomheden og dæmonien i menneskers liv. Luther sagde, at musik og sang holder djævelen fra døren. Derfor synger vi så meget i vores lutherske gudstjeneste.

Den salme vi skal synge herefter hedder: ”Vor Gud han er så fast en borg”. Den er en protestsalme skrevet af Martin Luther og senere oversat til dansk.

Da Nazityskland besatte Danmark den 9. april 1940 kom salmen i brug som en slags protestsalme mod den tyske besættelsesmagt. Og man kan være ganske

sikker på, at de kendte denne salme af deres egen landsmand Luther. Så de har helt sikkert også hørt salmen som en protest mod deres tilstedeværelse.

Der berettes om, at Kaj Munk, præsten i Vedersø, samme aften den 9. april indkaldte til gudstjeneste, og her, i mørklægningen, sad man så og sang denne salme som værn mod alt ondt.

Salmen blev sunget af fiskere i Esbjerg, da værnemagten begyndte at beslaglægge deres kuttere. Og lidt uden for Esbjerg i byen Tjæreborg var man blevet pålagt indkvartering af soldater i præstegården.

Præsten i Tjæreborg, der var en ivrig modstandsmand, satte konfirmanderne i aktion.

Når de vagthavende soldater spankulerede forbi uden for konfirmandstuen gik han hen og slog vinduerne op mens konfirmanderne af fuld hals skulle synge det sidste vers af salmen: ”Og tage de vort liv/ gods, ære, barn og viv/ lad fare i Guds navn!/ Dem bringer det ej gavn/ Guds rige vi beholder.” Amen.